

Verkfræðingafélag Íslands

Mennta- og menningarmálaráðuneytið

Sölvhólgötu 4

101 Reykjavík

Mál: Umsögn Verkfræðingafélags Íslands (VFÍ) um viðmiðunarstundaskrá grunnskóla -tillaga að breytingu. - Mál nr. 160/2020.

Í kynningu Mennta- og menningarmálaráðuneytis í Samráðsgáttinni segir að nú sé í mótun menntastefna til ársins 2030 þar sem áhersla verði á framúrskarandi menntun fyrir alla og í því skyni eigi að auka vægi móðurmáls og náttúrufræði til móts við viðmið nágrannaþjóða okkar.

Í umsögn þessari er notað orðið náttúrugreinar (ekki náttúrufræði) sem lýsir viðfangsefninu betur. Verður hér fjallað um breytingar sem varða kennslu í náttúrugreinum. VFÍ styður í heild þær tillögur að breytingu á viðmiðunarstundaskrá grunnskóla sem kynntar eru og telur mikilvægt að þeim verði hrint í framkvæmd.

Ágætlega er útskýrt að í grunnskólum á Íslandi sé minni tíma varið í kennslu í náttúrugreinum en í grunnskólum nágrannalandsanna og telur VFÍ að úr því verði að bæta til að tryggja samkeppnishæfni þjóðarinnar á sviði náttúruvísinda og tækni þeim tengdum.

Staða raungreina innan skólakerfisins hefur átt undir högg að sækja. VFÍ hefur margsinnis bent á, og beitt sér fyrir því, að kennsla í stærðfræði og náttúrugreinum verði efl. Þar nægir ekki að fjölga kennslustundum. Til ýmissa annarra ráða þarf að grípa og eru reyndar fyrirætlanir um það nefndar í kynningu ráðuneytis á málinu, eins og starfsþróunarnámskeið fyrir kennara.

VFÍ hefur bent á að það vantar fleiri kennara í grunnskólana sem eru menntaðir í stærðfræði og náttúrugreinum og það verður að styðja vel við bakið á þeim með til dæmis möguleikum til símenntunar. Einnig þarf að bæta stórlega aðbúnað í skólunum til verklegrar kennslu í raungreinum. Í þessu sambandi er ráðlegt að líta til þess sem gert hefur verið á hinum Norðurlöndunum. Þar hefur verið unnið markmisst að því að efla áhuga ungs fólks á vísindum og tækni.

VFÍ telur nauðsynlegt og hvetur eindregið til þess að þau hæfniviðmið sem notuð eru fyrir stærðfræði og náttúrugreinar í grunnskólum verði endurskoðuð. Nefna má sem dæmi að í 10. bekk eru tiltekin fjölmörg hæfniviðmið í þessum greinum og helmingur þeirra reynir fyrst og fremst á málþroska og lesskilning. Þetta skekkir mælingu á raunverulegri þekkingu á viðfangsefninu.

Mikilvægi náttúruvísinda og tækni verður seint ofmetið í nútímasamfélagi og fjölga þarf þeim sem leggja stund á tæknigreinar, þar með talið verkfræði og tæknifræði. Þar er lagður grunnur að úrbótum í loftslagsmálum, heilbrigðismálum og öðrum stórum áskorunum sem við blasa. Með auknun skilningi nemenda á náttúruvísindum eru þeir betur í stakk búnir að leggja mat á ólíkar ógnir sem og tækifæri til að gera heiminn betri.

VFÍ vill nota þetta tækifæri að koma þeirri skoðun á framfæri að stytting framhaldsskólans hafi verið mistök sem vinda þurfi ofan af. Mikil hætta er á, og ýmislegt sem bendir til nú þegar, að nemendur komi nú verr undirbúnir en áður fyrir krefjandi nám í háskóla.

Reykjavík, 15. október 2020.

Stjórn Verkfræðingafélags Íslands.